

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: **D.423/18/2024.**

A tanács tagjai: Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Nemzeti Fejlesztési Központ
(Budapest, Váci út 45.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Mészáros Karina
kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Becske Község Önkormányzata
(Becske, Petőfi út 1/a.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Szupuka Gabriella ügyvéd
(Balassagyarmat, Teleki u. 15.)

A kérelmezett: Zöld Élet Hulladék-újrahasznosítási Szociális
Szövetkezet
(Szécsény, Rákóczi út 41.)

A kérelmezett képviselője: Dr. Szupuka Gabriella ügyvéd
(Balassagyarmat, Teleki u. 15.)

A beszerzés tárgya, értéke: „Becske belterületi vízelvezető hálózat fejlesztése” –
128.900.113.-Ft, a szerződés módosítást követően: 173.804.147.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001078392022

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t.

A Döntőbizottság jogsértés hiányát állapítja meg.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A kezdeményező jogelődje támogatóként a TOP keretén belül TOP-2.1.3-16 számú, „Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések” tárgyú felhívást tett közzé, melyre az ajánlatkérő támogatási kérelmet nyújtott be.
2. A kezdeményező jogelődje és az ajánlatkérő közötti támogatási szerződés 2020. október 12. napján lépett hatályba, a projekt keretében a településen található csapadékvíz elvezető árkok rekonstrukciója valósult meg, melyben a Becskei-patak összesen 180 fm hosszban érintett. Az összesen 2.697 fm új építésű belterületi csapadékvíz elvezető rendszerből 1.680 fm hosszban burkolt árkot terveztek, a maradék 1.017 fm árok földároként került megtervezésre. A projekt elszámolható költsége 241.855.477.-Ft, mely teljes egészében támogatásnak minősül.
3. Az ajánlatkérő a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint nyílt közbeszerzési eljárást indított 2022. július 20. napján a bevezető részben meghatározott építési beruházás tárgyában. Az eljárást az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) folytatták le EKR001078392022 szám alatt.
4. Az ajánlati felhívás (a továbbiakban: felhívás) jogorvoslati eljárás szempontjából releváns részei:

A felhívás II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés rövid ismertetése:

„Becske község belterületi vízelvezető hálózatának fejlesztése átalánydíjas vállalkozási szerződés keretében.

Becske község a vízgyűjtő terület felső szakaszán helyezkedik el, a patakon levonuló árhullámokat a kialakított mederszelvény biztonságosan levezeti. A belterületi utcák csapadékvíz-elvezető árcai jelentős mértékben a külterületről érkező vizeket is összegyűjtik és a patakmederbe szállítják. A település kül- és belterületre hulló csapadékvizek befogadója a települést észak-déli irányban átszelő Becske patak. A patak medre a belterületi szakaszon a 256 hrsz. ingatlanig betonlap burkolattal van ellátva. A burkolat avultsága miatt a mederfenék növényzettel benőtt. A patak további burkolatlan szakasza cserjékkel, fákkal erősen benőtt. A belterületet védendő, nyugati irányból a mezőgazdasági művelés alatt álló domboldalról lezúduló csapadékvíz elvezetését biztosítandó övárók (helyszínrajzokon CS-1-0-0 jelű csatorna) feliszapolódott, növényzettel benőtt, funkcióját csak minimális mértékben ellátó csatorna szükséges hidraulikai kapacitásra történő kiépítése szükséges. A lezúduló víz az övárkon átbukva rendszeresen előnti a nyugati belterületi lakóterületeket. A belterületi csapadékvíz elvezető rendszer kevés kivétellel egyrészt avultsága, másrészt kapacitáshiány miatt nem tölti be vízelvezető funkcióját, különös tekintettel a Fő utcára (2018 számú közút). A vízelvezetés elégtelensége nemcsak gazdasági problémát okoz, de veszélyezteti a közlekedés biztonságát is.

A vízelvezetés hiányosságának okai a meglévő nem megfelelő műszaki minőséggel kiépített és állapotában erősen leromlott vízelvezető létesítmények. A település nyugati részén a mintegy 45,5 ha vízgyűjtő területről lezúduló csapadékvíz a hordalékával átbukik a meglévő övárkon magántelkeknek és közutaknak okozva károkat. Havária esetén, ezért a kivitelezés időszakában a kármentesítés minél gyorsabb megkezdését biztosítani szükséges.

A projekttel érintett csatornák összes hossza: 2.925,80 m

Munkanemek és tételek:

KRESZ-tábla szerelés; biztonsági védőkorlát készítése; Bozót- és cserjeirtás; földmunkák; tömörítés; előregyártott csőelemekből készített csatorna törmelékre bontása; betoncső beépítése; aknaépítés; előregyártott árok- és mederburkoló elem elhelyezése; útalap helyreállítás; terméskő burkolat; beton járdalap elhelyezés; aszfaltbontás; Bitumenes alap és makadámburkolat készítése; Betonpálya burkolat hézagolás.

Az önkormányzat a projektelőkészítő tanulmányban vállalta öt (5) fő hátrányos helyzetű lakos bevonását a kivitelezésbe, ami bekerült a projekt támogatási szerződésébe, ezért a foglalkoztatást a közbeszerzés során feltételként szabja. Ajánlattevőnek ezzel ajánlata elkészítésekor számolnia kell!”

A felhívás II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

„KRESZ-tábla szerelés – 20 db; biztonsági védőkorlát készítése – 2500 m; Bozót- és cserjeirtás – 1400 m²; földmunkák – 2199,98 m³ és 7552,18 m²; tömörítés – 497,48 m³; előregyártott csőelemekből készített csatorna törmelékre bontása – 270,12 m; betoncső beépítése – 139,23 m; aknaépítés – 36,77 m³; előregyártott árok- és mederburkoló elem elhelyezése – 2137,17 m és 231 db; útalap helyreállítás - 75 m³; terméskő burkolat – 91,82 m²; beton járdalap elhelyezés – 197,5 m²; aszfaltbontás – 30 m³; Bitumenes alap és makadámburkolat készítése – 30 m³; Betonpálya burkolat hézagolás – 137,8 m.

A 2-0-0 és 3-0-0 jelű csatornák esetében tervezői művezetés szükséges! [...]

A munkák a tételes árazatlan költségvetés szerinti mennyiségben, kompletten, járulékos munkákkal végzendők!

Pontos mennyiségi és leírási adatok az árazatlan költségvetésben és tervdokumentációban található!”

A felhívás II.2.7) pontja szerint a szerződés időtartama 180 nap.

A felhívás III.1.7) pontjában rögzítésre került, hogy a „Projekt finanszírozása támogatás forrásból, utófinanszírozás keretében történik. [...] Késedelmes fizetés esetén Ajánlatkérő a Ptk. 6:155. § (1) bekezdésben meghatározott mértékű, és a késedelem időtartamához igazodó késedelmi kamatot köteles fizetni.

A szerződés finanszírozása Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), az Európai Unió és a Magyar Állami Költségvetés forrásából történik utófinanszírozási konstrukcióban, a támogatási intenzitás 100 %. Megrendelő fenntartja a jogot, amennyiben a nyertes ajánlat összege meghaladja a becsült érték összegét, úgy az európai uniós forrásból finanszírozott egyes projektek költségnövekménye támogathatóságáról szóló 17/2017. (II. 1.) Korm. rendelet alapján többlettámogatási igényt kíván benyújtani a különbözetre.”

A felhívás VI.3.9) pontjában a további információk 18. pontjában rögzítésre került, hogy az ajánlatkérő helyszíni bejárást, konzultációt nem tart.

5. A közbeszerzési dokumentum ML-II. Projekt műszaki leírás pontja a felhívás II.1.4) pontjában részletezettek felül tartalmazta a jogorvoslati eljárás szempontjából releváns pontokat:

„2-0-0 JELŰ CSATORNA (FŐ ÚT 2108 SZÁMÚ KÖZÚT): A közút szelvényezés szerinti jobb oldalán a telekhatára helyezett támfalas vízvezető árok van kiépítve. A rekonstrukció során burkolat állapot javítás szükséges a teljes szakaszon. A meglévő átereszek átépítését TB 30/50/40 előregyártott vasbeton burkoló elemmel és TBF30 5 tonna terhelésű fedlap elemmel irányoztuk elő. A csatorna teljes hossza: 170,00 m

Az átereszek átépítésének szükségességéről helyszíni részletes állagvizsgálat alapján kell dönteni a javítás, illetve új áteresz építéséről. Adott szakaszon tervezői művezetés szükséges!

3-0-0. JELŰ CSATORNA (FŐ ÚT 2108 SZÁMÚ KÖZÚT): A 2108. számú közút szelvényezés szerinti jobb oldalán a 21+601 km – 22+211 km közötti szakaszon a meglévő avult vízvezető csatorna teljes felújítása szükséges. A felújítás során a meglévő elemek teljes elbontásra kerülnek és TB 30/50/40 és TB 40/70/50 méretű előregyártott vasbeton elemekből, kapubejáratnál és útkeresztezéseknél TBF30 és TBF40 fedlapelemek alkalmazásával burkolt vízvezető csatorna épül. A csatorna teljes hossza: 607,40 m

A 0+000 km-0+135,1 km. szelvények közötti szakaszon a meglévő burkolt csatorna és átereszek helyszíni részletes állagvizsgálatát el kell végezni új létesítmény építésének, vagy jókarba helyezés szükségességének eldöntéséhez. Adott szakaszon tervezői művezetés szükséges!

(...)

Kérjük az ajánlattevőket, hogy az árajánlatot megalapozó árazott költségvetést a mennyiségi kiírásnak megfelelően a fentiek figyelembevételével állítsák össze!”

A kiviteli terv műszaki leírása (2022. június) szerint:

„2-0-0 JELŰ CSATORNA (FŐ ÚT 2108 SZÁMÚ KÖZÚT)

A közút szelvényezés szerinti jobb oldalán a telekhatára helyezett támfalas vízvezető árok van kiépítve. A rekonstrukció során burkolat állapot javítás szükséges a teljes szakaszon.

A meglévő átereszek átépítését TB 30/50/40 előregyártott vasbeton burkoló elemmel és TBF30 5 tonna terhelésű fedlap elemmel irányoztuk elő a Kcs-8 számú M=1:500 méretarányú HELYSZÍNRAJZON és a Hcs-8 számú M=1:100, 1:500 méretarányú HOSSZSZELVÉNYEN ábrázoltak szerint. A csatorna teljes hossza: 170,00 m

Az átereszek átépítésének szükségességéről helyszíni részletes állagvizsgálat alapján kell dönteni a javítás, illetve új áteresz építéséről.”

„3-0-0. JELŰ CSATORNA (FŐ ÚT 2108 SZÁMÚ KÖZÚT)

A 2108. számú közút szelvényezés szerinti jobb oldalán a 21+601 km – 22+211 km közötti szakaszon a meglévő avult vízvezető csatorna teljes felújítása szükséges.

A felújítás során a meglévő elemek teljes elbontásra kerülnek és TB 30/50/40 és TB 40/70/50 méretű előregyártott vasbeton elemekből, kapubejáratnál és útkeresztezéseknél TBF30 és TBF40 fedlapelemek alkalmazásával burkolt vízvezető csatorna épül a Kcs-9 és Kcs-10 számú M=1:500 méretarányú HELYSZÍNRAJZOKON és a Hcs-8 és Hcs-9 számú M=1:100, 1:500 méretarányú HOSSZSZELVÉNYEKEN ábrázoltak szerint. A csatorna teljes hossza: 607,40 m

A 0+000 km-0+135,1 km. szelvények közötti szakaszon a meglévő burkolt csatorna és átereszek helyszíni részletes állagvizsgálatát el kell végezni új létesítmény építésének, vagy jókarba helyezés szükségességének eldöntéséhez.”

A csatornák műszaki mennyiségi adatai:

Csatorna száma és a létesítmény helye	Építendő földmedrű nyíltszelvényű csatorna (m)	Építendő burkolt medrű nyíltszelvényű csatorna (m)	Áteresz (m) (db)	Összes hossz (m)
2-0-0 fő utca (209/5 hrsz)		burkolat állapot javítás 137,80	32,20 8	170,00
3-0-0 fő utca (209/5 hrsz)		részben burkolat állapot javítás 607,40	- 31	607,40

A 2-0-0 jelű csatorna, Kcs-8 számú helyszínrajzán és a Hcs-8 számú hossz-szelvényén 8 db (II-1-től 8-ig) átépítendő átereszt került feltüntetésre pontos paraméterekkel (pl: II-1: átépítendő átereszt régi D30 új: TBF30 L=2.60 Terv.alv.ff.:220.47)

A 3-0-0 jelű csatorna, 0+000 km-0+135,1 km. szelvények közötti szakasza, Kcs-9 számú helyszínrajzán és a Hcs-9 számú hossz-szelvényén 6 db (III-1-től 6-ig) átépítendő átereszt került feltüntetésre pontos paraméterekkel (pl: III-1: átépítendő átereszt régi D40 új: TBF40 fedlap L=4.43 eternit Terv.alv.ff.:221.93 131hrs.)”

6. A 2022. augusztus 8. napi ajánlattételi határidőre 6 gazdasági szereplő nyújtotta be ajánlatát.

7. Az ajánlatkérő 2022. október 4. napján elkészítette az eljárás összegezését. Az egyetlen érvényes és egyben a nyertes ajánlatot benyújtó gazdasági szereplő a kérelmezett volt.

8. A közbeszerzési eljárás eredményeként az ajánlatkérő és a kérelmezett 2022. október 17. napján kötött átalányáras vállalkozási szerződést 128.900.113.-Ft+ÁFA szerződéses összeggel.

9. A szerződés jogorvoslati eljárás szempontjából releváns részei a következők voltak:

III/3. Szerződéses munka általános leírása:

[...] A munkák a tételes árazatlan költségvetés szerinti mennyiségben, kompletten, járulékos munkákkal végzendők! Pontos mennyiségi és leírási adatok az árazatlan költségvetésben és kiviteli tervdokumentációban található!

Megrendelő ajánlatkérő az eljárás nyertes ajánlattevőjével átalányáras szerződést köt, amely alapján a Vállalkozónak - az átalányárnak minősülő vállalkozói díj ellenében - a költségvetésben, a tervekben és egyéb az ajánlattevők részére rendelkezésre bocsátott dokumentációkban szereplő adatok és ismeretek alapján kell a rendeltetésszerű használatra alkalmas létesítményt eredményező kivitelezési munkát megvalósítani.

Részletesen:

1. A közbeszerzési dokumentum ML_I és ML-II. pontja,
2. A közbeszerzési dokumentum árazatlan tételes költségvetés és kivitelezési segédlet mellékletei”

A szerződés III/5. pontja szerint: „A Kbt. előírásainak betartása mellett a szerződés a munkaterület átadásának napján lép hatályba. A teljesítés határideje a munkaterület átadásától számított 180 nap. Előteljesítés lehetséges.”

A szerződés IV/3. pontja szerint: „Vállalkozó kijelenti, hogy a Szerződés elválaszthatatlan részét képező dokumentumokat és a Megrendelő által a rendelkezésére bocsátott egyéb dokumentumokat is ellenőrizte. [...]

(2) Vállalkozó kijelenti, hogy Szerződéses Árért teljeskörűen (ideértve az esetleg felmerülő többlet- (Ptk. 6:245. § (1) bek. figyelembe vételével) és a Szerződés teljes körű megvalósításához szükséges munkákat is) vállalkozik a Projekt megvalósítására, valamint az egyéb szerződéses kötelezettségek teljesítésére. [...]

(4) A munkák mennyiségeit tételenkénti bontásban a beárzott mennyiség-kimutatás (tételes költségvetés) tartalmazza.”

A szerződés IX/2. pontja szerint:

„Pótmunka

A Megrendelő pótmunka elvégzése esetén a Ptk. 6:245. § (1) bekezdés alapján jár el. Megrendelő tartalékkeretet nem biztosít.”

A szerződés IX/3. pontja szerint:

„Többletmunka

A Megrendelő a Ptk. 6:245. § (1) bekezdés második mondata szerinti, szerződés megkötésének időpontjában nem előrelátható többletmunkát egyeztetést követően pótmunka keretében rendeli meg, egyéb többletmunka ellenértékére Vállalkozó a Ptk. 6:245. § (1) bekezdés alapján nem jogosult. A Megrendelő köteles azonban megtéríteni a Vállalkozónak a többletmunkával kapcsolatban felmerült olyan költséget, amely a szerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható.”

10. A munkaterület átadása 2022. október 17. napján megtörtént.

11. 2023. március 27. napján a kérelmezett jelezte a tervezőnek, hogy a munkák előrehaladása elérte a tervezői művezetéssel érintett szakaszokat, azokon az előkészítést megkezdte. Kérte a munkaterület megbontásánál a tervezői művezetés biztosítását.

12. A tervező 2023. március 28. napján közölte, hogy március 29. napján és április 5. napján tudja biztosítani a helyszíni bejárást.

13. 2023. március 29-i helyszíni tervezői művezetésről készült feljegyzés szerint:

„A fenti napon Megrendelő, Kivitelező és a Műszaki ellenőr részvételével a Fő utcán részben kivitelezett és kivitelezendő 3-0-0 jelű vízelvezető árok munkaterületét bejártuk és megállapítást nyert, hogy az árok alsó szakaszán (0+000 km — 0+194,8 km) szelvények között az év eleji nagy csapadékok hatására a munkaárokban megjelent a talajvíz és annak következtében az altalaj eliszapolódott.

Fenti árok szakasz a tervben szereplő mederburkoló elemek beépítése során a kedvezőtlen altalaj miatt megerősített ágyazat építése szükséges az alábbi rétegrenddel:

- 20 cm vastag zúzottkő geotextil körül burkolásával

- 15 cm vastag homokos kavicságyazat tömörítve beépítve

Az árokburkoló elem megerősítése indokolt kétoldali C 16/20-24-F1 beton minimum 10 cm vastag beton megtámasztással.”

14. 2023. április 4. napján a kérelmezett felelős műszaki vezetője az alábbi nyilatkozatot tette a pótmunka kivitelezési árajánlatuk alátámasztására:

„Tárgyi építőipari kivitelezési tevékenység végzése során az előre nem látható, így a kivitelezési árajánlatunk elkészítése során nem kalkulálható, de a kivitelezés során műszaki szempontból szükségszerűen elvégzendő munkafolyamatok az alábbiak:

A 2-0-0 csatornaszakasz jókarbantartása során az eltakarított hordalékanyag eltávolítását követően feltárult a csatornaszakasz tényleges állapota, mely a tervezési, és a kivitelezési árajánlat készítésekor nem volt látható. A feltárt burkolt (beton-betonlap-terméskő vegyesen) árok állapota 127 folyóméteren elhasználódott nem kielégítő, funkcióját ellátni nem tudja, a betonba rakott terméskő, és monolitbeton kerítéslábazatok, melyek több helyen az árok egyik oldalát is alkotják sérültek, hiányosak. A kerítéslábazatok szükség szerinti javítását, valamint a 2-0-0 jelű árok burkolóelemekkel történő javítását javasoljuk TB 30/50/40 árokburkoló elemekkel 43 folyóméter, TB 40/70/50 árokburkoló elemekkel 84 folyóméter hosszban, a járműbehajtóknál 10 db TB F 30, és 16 db TB F 40 típusú 5,0 t tengelyterhelésre alkalmas fedlapok beépítésével, az ehhez szükséges bontási munkákkal, földmunkával, ágyazati réteg, és megtámasztó védőbeton beépítésével, és bontott anyag elszállításával. Az újonnan épülő

csapadékvíz elvezető árok, és a 2108 jelű országos közút közötti padka rendezését, karbantartását is el kell végezni zúzottkőanyag felhasználással, tömörítéssel. Az árokszakas megvalósulási tervének elkészítéséhez előre nem kalkulált geodéziai bemérési többlet költséggel, valamint többlet tervezési, művezetési díjjal kell számolnunk, melyet a pótmunka költségvetésben szerepeltettünk. Ezen csatornaszakasz építése során 8 db KRESZ tábla kihelyezésével, és 410 fm biztonsági védőkorlát elhelyezésével ideiglenes forgalomkorlátozás bevezetésére lesz szükség a biztonságos munkavégzés biztosítása érdekében.

A 3-0-0 csatornaszakasz építése során a 30. számtól a 82. számig terjedő szakaszon a munkaárokban a földmunka végzése során talajvíz jelent meg, és iszapos altalaj feltárására került sor. A műszaki ellenőr javasolta itt az altalaj megerősítést, vastagabb talajjavító réteg - zúzottkő és geotextília elválasztó réteg - beépítését, mely alkalmazandó szerkezeti réteg a tervező vázrajza alapján került meghatározásra, továbbá a teherbírás növelése érdekében az árokburkoló elemek alatti, és körülötte rétegek átázott állapota miatt a 3-0-0 csatornaszakaszon 409 folyóméter hosszban indokolt az árokburkoló elemek megtámasztó védőbetonnal történő ellátása.

A földmederhez történő burkolt csatorna csatlakozásainál a meder állékonyságának biztosítására, valamint a közbeszerzési költségvetési kiírás és a tényleges kivitelezési időpont közötti időszakban a betonlappal burkolt árokszakasoknál a megrongálódott betonlapok cseréjére elvégzése miatt az eredetileg előirányozotthoz, és tervezetthez képest többlet (142 m²) 40x40x10 cm-es betonlapokból kialakított burkolat készítése, és a hiányos fejgerendák pótlása szükséges.

Fenti indokok figyelembevételével kérjük „T” Beruházót, és „T” Műszaki ellenőrt, hogy a pótmunkaigényünket alátámasztó árajánlatunkat elfogadni, és a pótmunkát megrendelni szíveskedjenek.”

15. A 2023. április 5. napi építési napló építési műszaki ellenőr bejegyzése:

„A Kivitelező pótmunka igényt nyújtott be a Megrendelőnek a 2-0-0. jelű és 3-0-0. jelű árok szakaszra vonatkozóan, az előre nem láthatóságra hivatkozva. Ennek elbírálásig az érintett szakaszokon kérem szüneteltetni a munkavégzést, figyelembe véve az állagmegóvási szempontokat”

2023. április 5. napján a tervező az alábbi nyilatkozatot tette: „a kivitelezés során felmerült pótmunka igényt tudomásul vesszük. A megvalósításhoz tervezői művezetés keretében a szükséges kiegészítő terveket biztosítjuk.”

16. A tervező 2023. április 6. napján a tervezői művezetés keretében az alábbiakat nyilatkozta:

„A helyszíni bejárások során megállapítást nyert, hogy a 2108. számú állami közút szelvényében létesítendő 2-0-0 jelű csatorna teljes szakaszán a 3-0-0 jelű csatorna 0+000 km – 0+194,8 km közötti szakaszán szivárgó vízként az agyagos talajban megjelent a talajvíz, mely egyben az árokfenék eliszaposodását eredményezte.

A kiviteli tervdokumentáció a 2-0-0 jelű árok jó karba helyezését irányozta elő.

Tekintettel arra, hogy a talajszerkezet miatt a csapadékvíz nem tud elszikkadni, így az útalap folyamatos áztatását elkerülendő az árok teljes hosszban történő burkolása indokolt.

A burkolásra vonatkozó javaslat a 0+000 km szelvénytől a 0+103,5 km szelvényig TB 40/70/50, a további szakaszon a vég-szelvényig TB 30/50/40 típusú előre gyártott beton burkoló elemek beépítése a csatolt Kcs-8-M számú HELYSZÍNRAJZON ábrázoltak szerint.

3-0-0 JELŰ CSATORNA

Az árok szakasz az eredeti tervben szereplő mederburkoló elemek beépítése során a kedvezőtlen átázott altalaj miatt megerősített ágyazat építése szükséges.

Az ágyazat rétegrendje 20 cm vastag kőszórás geotextil körülburkolásával, fölé 15 cm vastag homokos kavicságy beépítésével a KM-1 és KM-2 számú keresztaszalvények szerint.

Továbbá mindkét árokszakasz burkoló elemeinek megerősítését kell biztosítani a fenti keresztaszalvényeken ábrázoltaknak megfelelően.

VONATKOZÓ KIVITELI TERVEK

Kcs-8-M HELYSZÍNRAJZ

KM- 1 KERESZTSZELVÉNY

KM- 2 KERESZTSZELVÉNY

MELLÉKLET: FOTÓDOKUMENTUM: 5 db.”

17. A kérelmezett 2023. április 7. napján megküldte a tervezőnek a pótmunka költségvetését.

A felek 2023. április 12. napján módosították a vállalkozási szerződést a műszaki tartalom, a vállalkozási díj és a teljesítési határidő vonatkozásában.

A műszaki tartalom változása a tervezői művezetéssel érintett szakaszon a következő további munkák kivitelezését, feladatokat határozta meg az árazott tételes költségvetésben részletezett mennyiségek szerint:

- KRESZ-tábla szerelése és elhelyezése
- biztonsági védőkorlát készítése
- ellenőrző mérések, kitűzések
- megvalósítási tervdokumentáció
- irtás, föld- és sziklamunka
- helyszíni beton és vasbeton
- előregyártott elemek bontása, elhelyezése
- padka megerősítése
- kőburkolat készítése
- bitumenes burkolat bontása, készítése

A fenti munkák megrendelésére és elvégzésére kizárólag a pályázat kiírótól igényelt fedezet biztosítása után kerülhet csak sor!

18. A szerződésmódosításban a felek a módosítás indokaként az alábbiakat rögzítették:

„Vállalkozó 2023. év március hó 27. napján jelezte tervezőnek, hogy a munkák előrehaladása elérte a tervezői művezetéssel érintett szakaszokat, azokon az előkészítést megkezdené. Kérte a tervezőt, hogy a munkaterület megbontásánál legyen jelen, és biztosítsa a tervezői művezetést, tekintettel arra, hogy a terület feltárásával megvalósulhat annak pontos műszaki felmérése, a szerződésben és a nyertes ajánlatban foglalt feladatok módosítási igényének felmérése.

Felek 2023. év április hó 05. napján Megrendelő székhelyén egyeztetést tartottak, majd a tervező a helyszínen kísért a feltáró munkákat. Mivel a tervezői művezetéssel jelölt szakaszok között mellett található, illetve azt keresztelik, így a tényleges állapot felmérése a tervezési időszakban nem volt kivitelezhető (útátvágás, kerítések alapzatainak érintettsége, munkaárok kiemelésének, biztonságának feladatai stb.), így arra a kivitelezés során lehet megfelelő alkalmat találni.

Felek megállapították:

- A tervezési szakaszban nem feltárható szakaszokon a tervezett műszaki tartalom további munkák nélkül nem valósítható meg.
- A további munkák tervezést igényelnek.
- Felek a 2-0-0 és 3-0-0 szakaszokon a munkavégzés szüneteltetésében állapodtak meg, amit az e-építési naplóban rögzítettek.
- Felek a további szakaszokon a munkavégzés folytatásában állapodtak meg.

- Felek megállapodtak abban, hogy további munkák (pótmunka) megrendelése szükséges Vállalkozótól a kivitelezés megvalósítása érdekében.
  - Felek tudomásul veszik, hogy Megrendelő részére a pótmunkák fedezete nem áll rendelkezésre, az önkormányzat 2023-as költségvetésében azt nem tudja megjeleníteni.
  - Felek tudomásul veszik, hogy Megrendelőnek ráemelési kérelmet kell benyújtania a fedezet biztosítására a pályázat kiírójához.
  - Felek tudomásul veszik, hogy ehhez Megrendelő Képviselő-testületének döntése szükséges, ami akkor születhet meg, ha a pótmunkák összege ismertté válik.
- Megrendelő értesítette a Feleket, hogy az általa megbízott Tervező a kiegészítő tervdokumentációt 2023. év április hó 07. napjáig készíti el.
- Vállalkozó vállalta, hogy a tervező által készített pótmunka költségvetést 2023. év április hó 10. napjáig készíti el.
- Megrendelő Képviselő-testülete a ráemelési kérelemről 2023. év április hó 11-i ülésén dönt, Megrendelő képviselője ezt követően intézkedik a szerződésmódosítás aláírásáról és a ráemelési kérelem benyújtásáról.”

19. Az átalánydíjas vállalkozási szerződés összege 128.900.113.-Ft + ÁFA-ról 173.804.147.-Ft + ÁFA-ra növekedett.

20. A teljesítési határidőt az alábbiak szerint módosították: „A Kbt. előírásainak betartása mellett a szerződés a munkaterület átadásának napján lép hatályba. A teljesítés határideje a ráemelési kérelem elfogadásától/elutasításától számított 30 nap, de legkésőbb 2023. év szeptember hó 30. nap). Előteljesítés lehetséges.

Amennyiben a ráemelési kérelemben döntés nem történik 2023. év. augusztus hó 30. napig, abban az esetben jelen szerződésmódosítás Vállalkozói szerződés III/3. és III/4. pontjára vonatkozó fejezetei nem lépnek hatályba.

21. A szerződésmódosításban rögzítettek szerint a módosításra a Kbt. 141. § (4) bekezdésének b) pontja alapján kerül sor, az alábbiakra tekintettel:

- A módosítást további építési munkák beszerzése tette szükségessé.
- A további munkák elvégzését az eredeti szerződő féltől szükséges elvégezni, mivel a fedett árok fedése az eredeti szerződés részét képezi, ennek alátámasztását képező alépítmény kivitelezése mással nem végezhető (munkaszervezés, jóállás, minőségi azonosság).
- Másik kivitelezővel kötendő szerződés a Megrendelő számára jelentős hátránnyal járna (nyílt közbeszerzési eljárás lebonyolításának időigénye veszélyezteti a projekt határidőre történő befejezését), a költségei jelentősen emelkednének (közbeszerzési eljárás költségei, személyzeti feladatok sokszorozódása, projektelszámolás költségeinek növekedése).
- Az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át (34,84%).

22. A szerződés módosításáról 2023. május 5. napján került közzétételre a KÉ-7450/2023 iktatószámú hirdetmény.

23. A hirdetmény VI.2.1) pontja a módosítások ismertetése tekintetében a következőket tartalmazta:

„A módosítás dátuma: 2023/04/12 (éééé/hh/nn)

A módosítások jellege és mértéke (a szerződés esetleges korábbi módosításainak feltüntetésével együtt): A szerződés III/3. pontban megjelölt „Szerződéses munka általános leírása” részt az alábbiak szerint feltételeesen módosítják:

A tervezői művezetéssel érintett szakaszokon a beruházás megvalósulása érdekében további munkák kivitelezése szükséges az alábbiakban felsorolt feladatok és az árazott tételes költségvetésben részletezettek mennyiségek szerint:

- KRESZ-tábla szerelése és elhelyezése
- Biztonsági védőkorlát készítése
- Ellenőrző mérések, kitűzések
- Megvalósulási tervdokumentáció
- Irtás, föld-és sziklamunka
- Helyszíni beton és vasbeton
- Előregyártott elemek bontása, elhelyezése
- Padka megerősítés
- Kőburkolat készítés
- Bitumenes burkolat bontása, készítése

A fenti munkák megrendelésére és elvégzésére kizárólag az pályázat kiírótól igényelt fedezet biztosítása után kerülhet csak sor!

A szerződés III/5. „A szerződés hatálya” pontját az alábbiakban módosítják:

Eredeti: „A Kbt. előírásainak betartása mellett a szerződés a munkaterület átadásának napján lép hatályba. A teljesítés határideje a munkaterület átadásától számított 180 nap. Előteljesítés lehetséges.”

Módosított: A Kbt. előírásainak betartása mellett a szerződés a munkaterület átadásának napján lép hatályba. A teljesítés határideje a ráemelési kérelem elfogadásától/elutasításától számított 30 nap, de legkésőbb 2023. év szeptember hó 30. nap). Előteljesítés lehetséges.

Amennyiben a ráemelési kérelemben döntés nem történik 2023. év. augusztus hó 30. napig, abban az esetben jelen szerződésmódosítás Vállalkozói szerződés III/3. és III/4. pontjára vonatkozó fejezetei nem lépnek hatályba.

A szerződés III/4. „A szerződés összege” pontját feltételesen az alábbiakban módosítják:

Eredeti: Becske község belterületi vízelvezető hálózatának fejlesztése átalánydíjas vállalkozási szerződés keretében 128 900 113,- nettó Ft+ÁFA

Módosított: Becske község belterületi vízelvezető hálózatának fejlesztése átalánydíjas vállalkozási szerződés keretében 173 804 147,- nettó Ft+ÁFA

Felek kikötik, hogy a szerződés összegének módosítására csak a fedezet rendelkezésre állását követően van lehetőség.

A tervezési szakaszban nem feltárható szakaszokon tervezői művezetés került betervezésre, hogy a kivitelezés során végzett feltárás által lehetővé tett felmérés a tervezett műszaki tartalom pontosításra lehetőséget adjon. A tervezői művezetés megállapította, hogy a tervezett műszaki tartalom további munkák megrendelése nélkül nem valósítható meg. A további munkák tervezést igényelnek.

Felek a 2-0-0 és 3-0-0 szakaszokon a munkavégzés szüneteltetésében állapodtak meg, amit az e-építési naplóban rögzítettek. A további szakaszokon a munkavégzés folytatódik.

Megállapítást nyert, hogy további munkák (pótmunka) megrendelése szükséges Vállalkozótól a kivitelezés megvalósítása érdekében.

Mivel Megrendelő részére a pótmunkák fedezete nem áll rendelkezésre, az önkormányzat 2023-as költségvetésében azt nem tudja megjeleníteni, így Megrendelőnek ráemelési kérelmet kell benyújtania a fedezet biztosítására a pályázat kiírójához.

A fentieknek megfelelően a szerződésmódosítás Vállalkozói szerződés III/3. és III/4. pontjára vonatkozó fejezetei (pótmunkák, szerződéses összeg emelése) csak a ráemelési kérelem legkésőbb 2023. év. augusztus hó 30. napig történő elfogadását követően léphetnek hatályba.”

24. A hirdetmény VI.2.2) pontja tartalmazta a módosítás okait:

„x Igény az eredeti nyertes ajánlattevő/koncessziós jogosult által teljesítendő további építési

beruházásra, szolgáltatásnyújtásra vagy árubeszerzésre

Azon gazdasági vagy technikai okok, illetve hátrányok vagy többletköltségek ismertetése, amelyek miatt a szerződő fél személye nem változhat: A további munkák elvégzését az eredeti szerződő féltől szükséges megrendelni, mivel a fedett árok fedése az eredeti szerződés részét képezi, ennek alátámasztását képező alépítmény kivitelezése mással nem végezhető (munkaszervezés, jótállás, minőségi azonosság).

Másik kivitelezővel kötendő szerződés Megrendelő számára jelentős hátránnyal járna (nyílt közbeszerzési eljárás lebonyolításának időigénye veszélyezteti a projekt határidőre történő befejezését), a költségei jelentősen emelkednének (közbeszerzési eljárás költségei, személyzeti feladatok sokszorozódása, projektelszámolás költségeinek növekedése).”

A módosítás jogszabályi alapja:

Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont

A hirdetmény VI.2.3) pontja tartalmazta az áremelkedést:

Érték ÁFA nélkül: 128900113 Pénznem: HUF

Teljes szerződéses érték a módosítást követően

Érték ÁFA nélkül: 173804147 Pénznem: HUF

A hirdetmény VII.1) További információk pontja a következőket tartalmazta:

Szerződésmódosítás jogalapjának indokolása:

- A kivitelezési engedélyekhez szükséges szakhatósági hozzájárulások Vállalkozó rendelkezésére állnak:

- forgalomirányítási terv vállalkozó nevére szól,

- vállalkozó a forgalomirányítási tervben foglalt táblákra és azok elhelyezésére érvényes megállapodással rendelkezik, az arra engedéllyessel,

- vállalkozó rendelkezik a kikerülő bontási törmelékek elszállításához érvényes hulladékszállítási engedéllyel – ami alkalmassági feltétel volt az eljárásban (az állam a hulladékgazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát egy koncessziós szerződéssel átengedte 2023. év július hó 01-től a MOHU Hulladékgazdálkodási Zrt. koncesszió jogosultnak. Vállalkozó azon kevés szolgáltatók közé tartozik, akikkel a MOHU is közvetlen szerződést kötött),

- vállalkozó rendelkezik a TELECOM kábel áthelyezésről szóló megállapodással,

- vállalkozó rendelkezik a MVM megállapodásával és előkészítette az oszlopok megerősítését,

- vállalkozó birtokában van a közútkezelői hozzájárulás a munkavégzésre, ami más vállalkozás esetében bonyolult, hosszú időt igénybevevő folyamat és ugyanarra a munkára kiadott két engedély ellentmondásos lehet.

Egyéb indokok:

- vállalkozó az alapanyagok beszerzésénél az előregyártott betonelemeknél keretmegállapodással rendelkezik a gyártónál, így a szükséges pótmennyiség azonnal szállítható, a kialakult termékhiány és a gyártási rendszerek miatt több hónap várakozási idő is lehetséges,

- a vállalkozó gépei és eszközei a Becsken bérelt telephelyen azonnal rendelkezésre állnak a pótmunka elvégzéséhez,

- garanciális feltételek megtartása új vállalkozó esetében nem megvalósítható (egy idegen vállalkozó végzi a bontást, az árok elemet védő beton koszorút, ölelő sávot, alapot majd a meglévő vállalkozó rakja bele az árokelemet, majd megint az idegen vállalkozó erősíti meg a padkát),

- vállalkozó rendelkezik építés-szerelés (C.A.R) biztosítással (véleményünk szerint esetleges új vállalkozó biztosításával ez nem összeegyeztethető)

- Az előző ciklusból megvalósuló beruházás időbeli korlátja igen szoros, hiszen a fizikai befejezés határidejének elmulasztása a támogatás visszafizetésének előírását eredményezheti, amely nem csak a település, hanem a Magyar Állam számára is kockázatokat rejt magában. Településünk a támogatás visszafizetésére önerőből képtelen.

25. A felek 2023. április 14. napján rész-műszaki átadás-átvételi eljárást tartottak a szerződés módosítást érintő szakaszok kivételével.

26. Az ajánlatkérő többlettámogatási kérelmét az Irányító Hatóság 2023. június 23. napján hagyta jóvá 2023. július 21-i hatállyal.

27. Az ajánlatkérő az utólagos ellenőrzés során tett, 2023. július 3-i nyilatkozatában előadta, hogy a felmerült, előre nem látható munkákat pótmunkaként rendelte meg, tekintettel arra, hogy ezen munkák felmérése a tervezés időszakában nem volt lehetséges, így azok csak a helyszíni feltárást követően váltak lehetővé. Benyújtotta a vállalkozó által készített pótmunka ajánlatot is.

Az ajánlatkérő az utólagos ellenőrzés során tett, 2023. július 14-i nyilatkozatában jogi indokolását az alábbiakkal egészítette ki:

„Az újonnan felmerült munkák, szolgáltatások, árubeszerzések nem szerepelnek az eredeti szerződésben:

A felmerült munkák a jelölt szakaszokon tervezői művezetés során derültek ki, mivel azok a tervezés időszakában nem voltak megvalósíthatók a bontások (kerítések, településen átvezető út) kivitelezhetetlensége miatt. A tervezés és kivitelezés közt eltelt időszakban a bontások baleset-, közlekedésbiztonsági- és vagyonbiztonsági veszélyt jelentettek volna (felbontott út, útpadka, megbontott kerítésalapok, lebontott kerítések stb.).

Más gazdasági szereplővel történő szerződéskötés az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal járna:

- A közbeszerzési eljárás (nyílt nemzeti) időigénye több hét (5-6), ami a projekt időben történő megvalósítását veszélyeztetheti.

- A jelenlegitől eltérő vállalkozás nyertessége esetén a fenti engedélyek, hatósági hozzájárulások, megállapodások időigénye további időbeli csúszást okozhat.

- Két vállalkozás munkaszervezése egy kivitelezési területen soha nem zökkenőmentes, ami az egyeztetések időigényére tekintettel a teljesítés kivitelezésének csúszásához vezethet. A kivitelezők a munkaterületen mindig egymásra várnának, a felelősséget igyekeznének a másokra hárítani.

- Kedvezményezett minimális létszámmal működik, a kivitelezési területen két vállalkozó egyidejű teljesítése számára fokozott ellenőrzési, szervezési tevékenységet jelentene, melyhez a jelenlegi személyi állomány bővítése lenne szükséges, melyre kedvezményezett fedezettel nem rendelkezik.

- Elszámolás során a pénzügyi feladatok ellátására kedvezményezett nem rendelkezik szakszeméllyel, ezeket a feladatokat a közös hivatal amúgy is leterhelt dolgozóira kell hárítani, vagy személyzetbővítést kellene végrehajtania, melyre fedezettel nem rendelkezik.

- A közbeszerzési eljárás költségére kedvezményezett fedezettel nem rendelkezik.

- Az előző ciklusból megvalósuló beruházás időbeli korlátja igen szoros, hiszen a fizikai befejezés határidejének elmulasztása a támogatás visszafizetésének előírását eredményezheti, amely nem csak a település, hanem a Magyar Állam számára is kockázatokat rejt magában. Településünk a támogatás visszafizetésére önerőből képtelen.

Az ellenérték növekedése az eredeti szerződés értékének 34,84%-a.”

28. Az ajánlatkérő az utólagos ellenőrzés során 2023. augusztus 30. napján úgy nyilatkozott, hogy a határidő módosítása kifejezetten a pótmunkák időigénye miatt került be a szerződéstervezetbe, ezért annak jogalapja megegyezik a szerződésmódosítás jogalapjával. A szerződésmódosításban az ajánlatkérő biztosította további építési munkák kivitelezésére a megfelelő időtartamot a szerződés határidejének módosításával.

A hivatalbóli kezdeményezés

29. A hivatalbóli kezdeményező 2024. július 5. napján nyújtotta be kezdeményező iratát, melyben az ajánlatkérő és a kérelmezett 2023. április 12. napján megkötött szerződésmódosításának jogszerűségét vitatja. Álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontját.

30. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő a pótmunka tartalma kapcsán benyújtotta a tervező 2023. április 6-i nyilatkozatát, miszerint a helyszíni bejárások során megállapítást nyert, hogy a 2108. számú állami közút szelvényében létesítendő 2-0-0 jelű csatorna teljes szakaszán a 3-0-0 jelű csatorna 0+000 km – 0+194,8 km közötti szakaszán szivárgó vízként az agyagos talajban megjelent a talajvíz, mely egyben az árokfenék eliszaposodását eredményezte. Tekintettel arra, hogy a talajszerkezet miatt a csapadékvíz nem tud elszikkadni, az útalap folyamatos áztatását elkerülendő – 2-0-0 jelű csatorna esetén – az árok teljes hosszon történő burkolása indokolt. A 3-0-0 jelű csatorna esetén az árok szakasz eredeti tervben szereplő mederburkoló elemek beépítése során a kedvezőtlen átázott altalaj miatt megerősített ágyazat építése szükséges. Továbbá mindkét árokszakasz burkoló elemeinek megerősítését biztosítani kell.

31. Az ajánlatkérő előadta, hogy a felmerült, előre nem látható munkákat pótmunkaként rendelte meg, tekintettel arra, hogy ezen munkák felmérése a tervezés időszakában nem volt lehetséges, így azok csak a helyszíni feltárást követően váltak lehetővé. Az ajánlatkérő benyújtotta a vállalkozó által készített pótmunka ajánlatot is.

32. Az ajánlatkérő úgy nyilatkozott, hogy a határidő módosítása kifejezetten a pótmunkák időigénye miatt került be a szerződéstervezetbe, ezért annak jogalapja megegyezik a szerződésmódosítás jogalapjával. A szerződésmódosításban az ajánlatkérő biztosította további építési munkák kivitelezésére a megfelelő időtartamot a szerződés határidejének módosításával.

33. A hivatalbóli kezdeményező szerint megállapítható, hogy a közbeszerzési dokumentum 33. oldalán a projekt műszaki leírásában felhívta a figyelmet az ajánlatkérő arra, hogy a 2-0-0 és 3-0-0 jelű csatornák vonatkozásában tervezői művezetés szükséges, a kivitelezés tartalma a helyszínen tapasztaltak alapján változhat. A fentiek alapján tehát a pótmunka szükségessége nem tekinthető előre nem láthatónak. A felek tudatában voltak annak, hogy a közbeszerzés tárgyát képező műszaki tartalom változhat ezen két csatorna kapcsán a munkálatok során végzett feltárási eredményeképpen, még ha ennek pontos kiterjedését nem is határozták meg.

34. A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 141. § (4) bekezdésének b) pontja szerinti jogalap alkalmazhatósága tekintetében hivatkozott a Döntőbizottság D.25/2017. és a D.425/2023. számú határozat 46. és 53. pontjaira, valamint a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak a közbeszerzési eljárások eredményeképpen megkötött szerződések Kbt. szerinti

módosításával, valamint teljesítésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 2023. május 25-i útmutatójában (Útmutató) foglaltakra.

Az Útmutató értelmében a jogalap fennállásának konjunktív feltételei:

- az újonnan felmerült munkák, szolgáltatások, árubeszerzések ne szerepeljenek az eredeti szerződésben, ugyanakkor ennek nem kell előre nem láthatónak lennie, azaz az előreláthatóság a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja tekintetében nem vizsgálendő,
- kizárólag az eredeti nyertes ajánlattevő teljesítheti az újonnan felmerült szerzési igényt gazdasági vagy műszaki okból (különösen az eredeti szerződéssel szerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt),
- más gazdasági szereplővel történő szerződéskötés az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal (például jelentős késedelemmel a teljesítési határidő tekintetében) vagy a költségek megsokszorozódásával járna és
- az ellenérték növekedése (több ilyen jogalapú módosítás esetén az egyes módosítások nettó értéke együttesen) nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. (20. oldal)

35. Az Útmutató kimondja azt is, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja szerinti szerződésmódosítási lehetőség azokra a szűk körű, jellemzően valamely speciális technológia alkalmazásával járó esetekre vonatkozik, amikor gazdasági vagy műszaki okból nem létezik más alternatíva az ajánlatkérő számára, mint az eredeti szerződő féllel való szerződés. Az Irányelvől és a Kbt. megfogalmazásából is kiolvasható, hogy olyan helyzet fennállása esetén van lehetőség ezen szerződésmódosítási jogalap alkalmazására építési beruházás esetén, amikor az eredeti szerződő féltől eltérő más személlyel való szerződéskötés ahhoz vezetne, hogy az eredeti szerződő féltől szerzett építési munka és a másik szerződő féltől szerzett építési munka egymással nem férne össze, a működtetés és a karbantartás során pl. technikai nehézség jelentkezne. (21. oldal)

36. Az Útmutató hivatkozik a Döntőbizottság D.485/8/2020. számú határozatára is, mely szerint a jogalap jogszerű alkalmazásának indokolása körében nem elfogadható például a célszerűségi, munkaszervezési szempontokra való általános hivatkozás. Az ajánlatkérőnek objektíven, adott esetben számításokkal alátámasztva kell minden egyes pótmunka tétel tekintetében igazolnia azon műszaki vagy gazdasági ok fennállását, amely miatt álláspontja szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont szerinti jogcím jogszerűen alkalmazható. Nem elfogadható tehát pl. az olyan általános jellegű indok, miszerint a pótmunkákat az épületen végzendő többi építési folyamattól „műszakilag egyértelműen nem lehet elkülöníteni”, vagy „a jelenlegi kivitelező már a munkaterületen dolgozik”. (22. oldal)

37. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdésének ba) és bb) pontjában szereplő feltételek konjunktívak, mindegyiknek teljesülnie kell a jogalap fennállásához. Az ajánlatkérő több iratban részletezte azt, hogy mi indokolja a közbeszerzési eljárás mellőzését a pótmunkák vonatkozásában. Megállapítható, hogy az eredeti szerződésben nem szereplő munkák megrendelésére irányult a szerződésmódosítás. A szerződésmódosításban szereplő indokolás és az ajánlatkérő nyilatkozatai bemutatják, hogy a pótmunkák szükségesek, az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének felét, továbbá egy új közbeszerzési eljárás az ajánlatkérő számára hátránnyal és többletköltséggel járt volna, azonban nem támasztotta alá azon követelmény teljesülését, miszerint a pótmunkák mástól való megrendelése nem valósítható meg gazdasági vagy műszaki okból.

38. Az ajánlatkérő célszerűségi és munkaszervezési indokokat hozott fel, melyek az Útmutató és a Döntőbizottság döntési gyakorlata alapján nem fogadhatók el érvként. A pótmunka tárgya nem olyan építési tevékenység, amit más nem tudott volna műszakilag megvalósítani, az építőanyag és a technológia nem egyedi. A más általi megvalósítás nem tette volna lehetetlenné a pótmunka illeszkedését a projekt többi részéhez. Az ajánlatkérő nem támasztotta alá azt a gazdasági okot sem, ami miatt nem létezett számára más alternatíva.

39. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő nem támasztotta alá azt, hogy a szerződő fél személyének változása nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, a szerződés módosítása nem felel meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja ba) alpontjának, ezáltal arra jogsértő módon került sor közbeszerzési eljárás mellőzésével. Mindezek alapján felmerül a Kbt. 141. § (4) bekezdésének b) pontja rendelkezés sérelme.

Az ajánlatkérő észrevétele

40. Az ajánlatkérő észrevételében kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását és előadta, hogy a szerződésmódosítást a közbeszerzési szabályoknak teljeskörű figyelembevételével végezte, melyet a Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a szerződésmódosításról szóló hirdetmény elfogadásával és közzétételével elismert. Az ajánlatkérő a Hatóság hirdetményellenőrzése során felmerült kérdéseket a jogszabályok szabályszerűsége, indokoltága tekintetében két alkalommal is megválaszolta. A jogalap jogszerűségnek tisztázására, Hatóság műszaki szakértelmet is bevont a közbeszerzési jogi ismeretek kiegészítéseként, tekintettel a jogalap szűk értelmezési tartományára.

Az ajánlatkérő indokolását mind közbeszerzés jogi, mind műszaki szempontból a szerződésmódosítás jogszerűsége vonatkozásában a Hatóság elfogadta. Mindezen indokok és állítások tükrében álláspontja szerint nem követett el jogszabálysértést, a szerződés módosítás a jogi szabályozásnak megfelelt.

41. Előadta, hogy a támogató hatóság és az Államkincstár engedélyével a szerződésmódosítás megtörtént, a műszaki dokumentációk, fényképek, nyilatkozatok, költségvetési számításokkal alá lettek támasztva. Mindezek után a szerződésmódosítás alapján engedélyezett kifizetést a támogató átutalta a kedvezményezett részére. Az ajánlatkérő a módosított szerződés alapján a munkát az eredeti nyertes pályázóval szerződés alapján elvégezte. A megfelelő műszaki tartalom szerint átadta, fényképekkel jegyzőkönyvekkel dokumentálva, mindezt időrendben. Ezután az Államkincstár ezt átvette, az elvégzett munkákat helyszíni bejárással ellenőrizte, fényképekkel igazoltan.

42. Az ajánlatkérő észrevételében előadta, hogy a szerződésmódosítás benyújtását követően a Miniszterelnökség elfogadta és hozzájárult az alapszerződés költségnövekmény igényének szakmai alátámasztással való felemeléséhez, amit az ajánlatkérő, mint kedvezményezett 2023. július 16. napján írt alá, és a Magyar Államkincstár Nógrád Vármegyei Igazgatósága 2023. július 21. napján írt alá és vett tudomásul.

Az alapszerződés 8.3. szakasza kimondja, hogy a szerződő felek utolsóként aláírója napjával lép életbe a szerződő felek akarata.

A megrendelő mindezen idő eltelté alatt a munkálatokat leállította a kivitelezővel, egészen addig, amíg a ráemelési kérelmet hivatalosan meg nem kapta, és mindeközben kérte meg a hozzájáruló engedélyeket a menetközben felmerült problémák megoldására.

Ezen engedélyek az alapszerződés és nyertes kivitelező részére lettek kibocsájtva, így a már eddig leírtak alapján nem is volt rá mód, hogy más kivitelező folytassa a megkezdett munkálatokat.

A szerződésmódosítás határideje korlátok közé kötött, hiszen 2023. október 31. napját követően már nem vállalt kötelezettséget a Támogató a számlák kifizetésére.

Mindezekből kifolyólag nem volt idő, a szerződésmódosítás kapcsán új közbeszerzési eljárás lefolytatására, és annak mérlegelésére és a benyújtott okiratok, műszaki tartalommal való becsatolása, engedélyek lefolytatása és annak beszerzése idő hiányában megoldhatatlan problémát okozott.

Az ajánlatkérőnek mérlegelnie kellett, hogy kockáztassa-e a pályázat sikerességét, vagyis a szerződésmódosításra idő hiányában kiír egy újabb pályázatot, vagy befejeztesse a munkát azzal a vállalkozással, akinek a nevére a különböző engedélyek már ki lettek adva.

A testület úgy döntött, hogy a szakmai szempontok alapján a törvények és időintervallumok figyelembevételével az eredeti nyertes vállalkozással fejezi be a munkát.

Az idő az bizonyította, hogy jól döntött, hiszen a célt a lakosság keretein belül jól szolgálja a kivitelezés megvalósítása, hiszen azóta nincs veszélyes vízzuhag a faluban.

A kérelmezett észrevétele

43. A kérelmezett észrevételében előadta, hogy az a tény, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban előre jelezte, hogy a tervezői művezetés kapcsán pótmunkák esetlegesen előfordulhatnak, nem jelenti azt, hogy ez előrelátható lett volna, ez leegyszerűsítő értelmezés.

Sem a munkák milyensége, nagyságrendje, konkrét mennyisége nem volt előre látható, csak esetlegesen a ténye, hogy a projekt természetéből adódóan erre lehet számítani.

44. A kérelmezett a hivatalbóli kezdeményező Útmutatóra történő hivatkozása tekintetében előadta, hogy a felmerülő munkák mindegyike nővum, nem szerepeltek az alapszerződésben, a pótmunkák egyike sem volt tervezhető, előre látható, ezen nem változtat az sem, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban – vélhetően jóhiszeműen – utalt rá. Ezen gondosság alapján született utalás nem eredményezheti azt, hogy ezen munkákat az alapszerződés szerint el kell végezni, és a vállalkozói alapkötelmek része lenne. A kezdeményezői érvelés szerint ez lenne a helyzet, amely nyilvánvalóan téves értelmezés.

45. Az Útmutató szerinti a jogalap fennállásának konjunktív feltételei közül a 2. és a 3. pontban rögzítettekre előadta, hogy az útmutató gazdasági vagy műszaki indok szükséges ezen pont első fordulatainak teljesüléséhez, így bármelyik fennállása esetén a jogalap megáll. A gazdasági indok nyilvánvalóan az, hogy a pótmunkák az alapszerződés szerinti munkákkal összefüggenek, azoktól nem választhatók el.

Új közbeszerzési eljárás esetén a már folyamatban lévő munkát fel kellett volna függeszteni, rendelkezni kellett volna a munkaterület átadásáról (visszavételéről), gondoskodni a „félkész” állapotban lévő műtárgyak, létesítmények biztonságos és szakszerű konzerválásáról, majd a műszaki tartalmat hermetikusan elválasztani a korábbi alapszerződés szerinti tartalomtól, és ezen új munkanemek elvégzésére lefolytatni az új közbeszerzési eljárást. Ezen eljárás lefolytatása után összehangolni a nyertes vállalkozók munkavégzését, szabályozni a felelősségi kérdéseket, rendezni a garanciális vállalásokat, betartatni a teljesítési határidőt.

Könnyű belátni, hogy ezen feladatok meghaladják a gazdasági racionalitást, észszerűtlenek, és nem is elvárható ennek koordinálása a megrendelő részéről.

Nem segíti a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvének érvényesülését sem.

A gyakorlat hívta elő ezen szabályozást, ennek jelen esetben történő mellőzése a jogszabályhely kiüresedését eredményezné.

Hivatkozott az ajánlatkérő 2023. augusztus 30. napján keltezett indoklására, amelyben részletesen kifejtette az egyéb műszaki gazdasági indokokat, amelyek ezen jogszabályhely alkalmazását alátámasztják.

46. A kérelmező által hivatkozott D.485/8/2020. számú határozatra, mely szerint az ajánlatkérőnek objektíven, adott esetben számításokkal alátámasztva kell minden egyes pótmunka tétel tekintetében igazolnia azon műszaki vagy gazdasági ok fennállását megjegyyezte, hogy jelen esetben ezen kívánalom is teljesül, hiszen a pótmunkák szükségességéről fotódokumentáció, tervek, külön tételes árazott költségvetés készült, műszaki szakvéleményekkel alátámasztva.

47. Vitatta, elméletinek és gyakorlatiatlannak tartotta a kezdeményező azon állítását, mely szerint „A pótmunka tárgya nem olyan építési tevékenység, amit más nem tudott volna műszakilag megvalósítani, az építőanyag és a technológia nem egyedi. A más általi megvalósítás nem tette volna lehetetlenné a pótmunka illeszkedését a projekt többi részéhez.” Előadta, hogy maga a pótmunka kivitelezése nem egyedi, és más által is elvégezhető, de a fenti gyakorlati megvalósítási szempontok miatt ez nem helytálló, a pótmunkák az egész műszaki tartalom vonatkozásában értelmezhetők, önállóan kevésbé.

48. Álláspontja szerint helytelen megállapítás, hogy a szerződés módosítása nem felel meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja ba) alpontjának, ezáltal arra jogsértő módon került sor közbeszerzési eljárás mellőzésével.

Rögzítette, hogy a szerződések módosításánál a Kbt. 141. §-át teljes egészében szükséges vizsgálni. Tapasztalata szerint a hatósági illetve ellenőrző szervek általi gyakorlat, hogy egy jogcímet kérnek megjelölni a módosítás jogalapjaként, de ez nem zárja ki, hogy a szerződésmódosítás, a Kbt. 141. §-ának egyéb rendelkezései szerint is ugyanúgy megalapozottak legyenek. Hivatkozott a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjára.

49. A módosítások tekintetében a műszaki indoklásokat tartalmazó dokumentumok, kivitelezői, megrendelői, és felelős műszaki vezetői szakvélemények alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az újonnan felmerülő munkák a közbeszerzés tervezésekor, megindításakor nem lehettek ismertek, ezek előre nem tervezhető, nem kalkulálható feladatok.

A tárgyi építési beruházással érintett szakaszok közút mellett találhatóak, illetve azt keresztezik, így a tényleges állapot felmérése a tervezési, előkészítési időszakban nem volt kivitelezhető (útátvágás, kerítések alapzatainak érintettsége, munkaárok kiemelésének, biztonságának feladatai stb.). Az ebből fakadó, külön költségvetésben részletezett költségelemek nem voltak előre láthatóak, költségvetési, támogatási fedezet sem volt rá.

A felmerült munkák a jelölt szakaszokon tervezői művezetés során derültek ki, mivel azok a tervezés időszakában nem voltak megvalósíthatók a bontások (kerítések, településen átvezető út) kivitelezhetetlensége miatt. A tervezés és kivitelezés közt eltelt időszakban a bontások baleset-, közlekedésbiztonsági- és vagyonbiztonsági veszélyt jelentettek volna (felbontott út, útpadka, megbontott kerítésalapok, lebontott kerítések stb.).

50. A Kbt. 141. § (4) bekezdés cb) pontja tekintetében előadta, hogy a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét, véleménye szerint ezt külön nem szükséges igazolni. A munkák az eredeti műszaki tartalomhoz kapcsolódnak, építési kivitelezési munkák, ugyanazon támogatási alapon, a műszaki-gazdasági funkcionális összefüggés egyértelműen igazolható.

51. A Kbt. 141. § (4) bekezdés cc) pontja tekintetében előadta, hogy a módosítás eredményeképpen létrejött ellenérték-növekedés nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át, a növekmény csupán 34,84%, így ezen konjunktív feltétel is teljesül.

Álláspontja szerint tehát kétséget kizáróan megállapítható, hogy a szerződés-módosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerint is jogszerű.

Kérte az alaptalan kezdeményezés elutasítását.

52. A kérelmezett 2024. szeptember 16. napján érkezett észrevételében előadta, hogy a hatósági engedélyek miatt az ajánlatkérőnek nem is volt lehetősége más vállalkozó igénybevételére, bevonására. Az a helyzet, ami a kivitelezés során adódott más módon objektíve nem volt megvalósítható. A szerződésmódosítást a Pénzügyminisztérium, a Miniszterelnökség és a MÁK Nógrád Vármegyei Igazgatósága is jóváhagyta, a változtatásról hivatalos tudomásuk volt, nem emeltek ez ellen kifogást. Az ajánlatkérő joggal feltételezhette, hogy a módosítása jogszerű, és támogatható.

Leegyszerűsítő és a gyakorlatot nélkülöző, adminisztratív megközelítés, hogy csak új közbeszerzési eljárással kezelhetők egy kivitelezés során fennálló, előre nem tervezhető, nem látható problémák.

A támogatási szerződésből fakadó határidők, pénzügyi elszámolási szabályok mellett roppant fontos a vállalkozók közötti koordináció, a felelősség-lehatárolás, a garanciális kötelezettségvállalások ellenőrzése, számonkérhetősége. Új közbeszerzési eljárás lefolytatása esetén ezen rendkívül jelentős megrendelői igények, új vállalkozóval gyakorlatilag ellehetetlenülnek, jelentősen megnehezednének, amely az ajánlatkérőre aránytalan többlet terhet róna.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

53. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2022. július 20. napján indította meg tárgyi közbeszerzési eljárását, így e jogorvoslati eljárásra a Kbt. és a további jogszabályok ezen a napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

54. A Döntőbizottságnak a hivatalbóli kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő és a kérelmezett a tárgybani eljárás keretében megkötött közbeszerzési szerződésüket jogszerűen módosították-e.

55. A Döntőbizottság döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint:

(7) E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi. E törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

A Kbt. 141. § (2)-(4), (6)-(8) bekezdései szerint:

(2) A szerződés – a (4) vagy (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha a módosítás eredményeként az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok nettó összértéke – nem éri el az alábbi értékek egyikét sem

a) az uniós értékhatárt elérő értékű eredeti szerződés esetén az uniós értékhatárt;
 b) szolgáltatás, árubeszerzés és építési vagy szolgáltatási koncesszió esetén az eredeti szerződés értékének 10%-át, építési beruházás esetén az eredeti szerződéses érték 15%-át;
 valamint a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét és illeszkedik az eredeti szerződés jellegéhez.

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés – a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül – új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke – azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

(6) A (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

(8) A szerződés az e §-ban foglalt eseteken kívül csak új közbeszerzési eljárás eredményeként módosítható. Amennyiben a szerződés módosítására közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kerül sor, a módosítás a 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis.

Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: Irányelv) preambuluma (108)-(109) bekezdései az alábbiakat tartalmazzák:

(108) Az ajánlatkérő szervek olykor olyan helyzetekkel szembesülhetnek, amikor további építmények, termékek vagy szolgáltatások válnak szükségessé; ilyen esetekben indokolt lehet az eredeti szerződés anélkül való módosítása, hogy új közbeszerzési eljárás indulna, különösen ha a további teljesítések célja a részleges pótlás vagy a meglévő szolgáltatások, áruk vagy építmények kibővítése olyan helyzetben, amikor beszállítótól történő beszerzés esetén az ajánlatkérő szerv kénytelen lenne más műszaki jellemzőkkel rendelkező anyagokat, építményeket vagy szolgáltatásokat beszerezni, amelyek a működtetés és karbantartás során inkompatibilitást vagy aránytalan technikai nehézségeket okoznának.

(109) Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő szervek olyan külső körülményekkel szembesülnek, amelyeket a szerződés odaítélésekor nem láthattak előre, különösen, amikor a szerződés teljesítése hosszabb időszakot ölel fel. Ilyen esetben szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, hogy a szerződést – új közbeszerzési eljárás nélkül – ezekhez a körülményekhez igazítsák. Az „előreláthatatlan körülmények” kifejezés olyan körülményekre utal, amelyeket az ajánlatkérő szerv – figyelembe véve a rendelkezésére álló eszközöket, az adott projekt természetét és jellemzőit, a szóban forgó terület jó gyakorlatát, valamint az eredeti odaítélés előkészítése során elköltött források és a várható érték közötti megfelelő viszony biztosításának az igényét – az eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése ellenére sem láthatott előre. Ugyanakkor ez nem érvényes azokban az esetekben, amikor a módosítás a beszerzés általános jellegének megváltozását eredményezi, például azáltal, hogy a megvalósítandó, illetve beszerzendő építési beruházásokat, árukat vagy szolgáltatásokat valami mással helyettesítik, vagy alapvetően megváltoztatják a beszerzés fajtáját, mivel ilyen helyzetben feltételezhető az eredményre gyakorolt hatás.

Az Irányelv 72. cikk „A szerződések módosítása azok időtartama alatt” rendelkezése többek között a következőket rögzíti:

(1) A szerződések vagy keretmegállapodások ezen irányelvvel összhangban új közbeszerzési eljárás nélkül módosíthatók az alábbiak közül bármely esetben:

b) az eredeti szerződő fél által elvégzendő, szükségessé vált további építési beruházások, nyújtandó további szolgáltatások vagy szállítandó további áruk tekintetében, amelyek nem szerepeltek az eredeti közbeszerzésben, amennyiben a szerződő fél módosítása: i. nem megvalósítható olyan gazdasági vagy technikai okok miatt, mint például az eredeti közbeszerzés során vásárolt, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy kölcsönös átjárhatóság; és ii. az ajánlatkérő szerv számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Mindazonáltal az árnövekedés nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50 %-át. Amennyiben több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését;

c) amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- i. a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő szerv nem láthatott előre;
- ii. a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;
- iii. az árnövekedés nem haladja meg az eredeti szerződés vagy keretmegállapodás értékének 50%-át. Ha több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését.

56. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. 4. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérőként meghatározott szervezetek beszerzésüket közbeszerzési eljárás útján kötelesek megvalósítani, különösen a Kbt. 4. § (1) bekezdéséből és a Kbt. 141. § (4) bekezdés felvezető mondatából következően minden beszerzés előtt, így a szerződés módosítása útján megvalósult beszerzést

megelőzően is, közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező. A Kbt. 141. §-a meghatározza azokat az eseteket, amikor a közbeszerzési szerződés módosítása nem minősül – nagyságrendjénél és/vagy körülményeinél fogva – új beszerzésnek, és ilyen módon új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható a szerződés.

57. A polgári jogi szerződésekkel ellentétben a közbeszerzési szerződések módosítására szigorú szabályok vonatkoznak annak érdekében, hogy a felek a módosítás által ne kerüljék ki a közbeszerzési szabályokat. A Kbt. 141. §-a foglalja össze a szerződésmódosítással kapcsolatos feltételeket, mely szabályrendszer 2014/24/EU irányelv mentén került kialakításra. Ennek értelmében a közbeszerzési szerződések módosítása három esetkörben lehetséges: a Kbt. 141. § (2) bekezdésében megjelenő „de minimis” jogalapra tekintettel, a Kbt. 141. § (6) bekezdése szerinti nem lényeges módosítások körére, illetve a Kbt. 141. § (4) bekezdésében meghatározott körülmények fennállására alapítottn.

58. Lényeges, hogy a Kbt. szerződésmódosításról szóló 141. §-a nem a szerződésmódosítás korlátait, hanem azokat a jogalapokat rögzíti, amelyek fennállása esetén a szerződés jogszerűen módosítható. A Döntőbizottság gyakorlata egységes abban, hogy a Kbt.-ben meghatározott jogalapok fennállta ténykérdés, az nem függ attól, hogy az ajánlatkérő azt helyesen állapítja-e meg. Amennyiben a szerződés jogszerű módosításának bármelyik, Kbt. szerinti jogcíme fennáll, úgy a szerződés módosítása nem tekinthető jogszerűtlennek. Mindezek alapján a Döntőbizottságnak azt kell vizsgálnia, hogy jelen esetben jogszerűnek tekinthető-e a kezdeményezéssel érintett szerződésmódosítás.

59. A Döntőbizottság elsőként a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontja szerinti jogalap fennálltának lehetőségét vizsgálta meg, tekintettel arra, hogy a felek ezt jelölték meg a szerződésmódosítás jogalapjául.

60. A Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont szerint a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, ha az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése – vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke – azonban nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át.

61. A következőes döntőbizottsági gyakorlat szerint a fenti jogalap azokra a szűk körű, jellemzően azon esetekre vonatkozik, amikor gazdasági vagy műszaki okból nem létezik alternatíva az ajánlatkérő számára, mint az eredeti szerződő féllal való szerződés. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont alapján csak kivételesen, a törvényben tételesen meghatározott feltételek fennállása esetén módosíthatja a szerződést, e feltételeket pedig szigorúan – szűken – kell értelmezni.

62. Az ajánlatkérőnek a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pont alkalmazásakor különös gondossággal kell megítélnie, hogy az előbbieken felsorolt törvényi feltételek fennállnak-e. A törvényben meghatározott valamennyi feltételnek együttesen kell teljesülnie a szerződésmódosítás tárgya egésze vonatkozásában, egyetlen feltétel fennállásának hiánya miatt már nem lesz jogszerű a szerződésmódosítás.

63. A Döntőbizottság elsőként azon feltétel fennállását vizsgálta, hogy „a szerződő fél személyének változása nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt”. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy ezen feltétel nem azonos „az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna” a Kbt. 141. § (4) bekezdés bb) pontjában előírt feltétellel. A Kbt. 141. § (4) bekezdés ba) pontjában előírt feltételek fennállása esetén az ajánlatkérőnek olyan gazdasági vagy műszaki okokat kell igazolnia, amik miatt nem létezik számára más alternatíva arra, hogy másik ajánlattevővel kössön szerződést, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt. Tehát az e pontban értékelendő gazdasági szempont nem azonos azzal, hogy az ajánlatkérő költségei megsokszorozódnának, ha másik kivitelezővel szerződne.

64. A Döntőbizottságnak ezen feltétel vizsgálata körében mindenekelőtt azt kellett megállapítania, hogy az ajánlatkérő milyen további építési munkák beszerzését tartotta szükségesnek.

A Döntőbizottság a rendelkezésére álló dokumentumokból megállapította, hogy az ajánlatkérő a 2023. április 12. napján történt szerződésmódosítással az alábbi, további építési munkákat rendelte meg a vállalkozótól: KRESZ-tábla szerelése és elhelyezése, biztonsági védőkorlát készítése, ellenőrző mérések, kitzúzások, megvalósulási tervdokumentáció, irtás, föld-és sziklamunka, helyszíni beton és vasbeton, előregyártott elemek bontása, elhelyezése, padka megerősítés, kőburkolat készítés, bitumenes burkolat bontása, készítése a 2-0-0 és 3-0-0 szakaszok vonatkozásában.

65. A Döntőbizottság álláspontja szerint a fent felsorolt építési munkák esetében nem igazolt azon feltétel fennállása, hogy a szerződő fél személyének változása nem lett volna megvalósítható gazdasági okból.

Az ajánlatkérő nem adott elő olyan indokot, amely alapján megállapítható lenne, hogy a vállalkozón kívüli más személy teljesítésével a további építési munkák nem lettek volna megvalósíthatók gazdasági okból.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a további munkák elvégzését azért szükséges az eredeti szerződő féllel elvégezni, mivel a fedett árok fedése az eredeti szerződés részét képezi, ennek alátámasztását képező alépítmény kivitelezése mással nem végeztethető (munkaszervezés, jóállás, minőségi azonosság). Emellett a más kivitelezővel kötendő szerződés az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal járna, tekintettel arra, hogy a nyílt közbeszerzési eljárás lebonyolításának időigénye veszélyezteti a projekt határidőre történő befejezését, és a költségei jelentősen emelkednének. Továbbá a kivitelezési engedélyekhez szükséges szakhatósági hozzájárulások a vállalkozó rendelkezésére állnak, a vállalkozó az alapanyagok beszerzésénél az előregyártott betonelemeknél keretmegállapodással rendelkezik a gyártónál, így a szükséges pótmennyiség azonnal szállítható, a kialakult termékhiány és a gyártási rendszerek miatt több hónap várakozási idő is lehetséges, a vállalkozó gépei és eszközei a Bécskén bérelt telephelyen azonnal rendelkezésre állnak a pótmunka elvégzéséhez, garanciális feltételek megtartása új vállalkozó esetében nem megvalósítható, a vállalkozó rendelkezik építés-szerelés (C.A.R) biztosítással, az előző ciklusból megvalósuló beruházás időbeli korlátja igen szoros, hiszen a fizikai befejezés határidejének elmulasztása a támogatás visszafizetésének előírását eredményezheti. Az ajánlatkérő nyilatkozata szerint minimális létszámmal működik, a kivitelezési területen két vállalkozó egyidejű teljesítése számára fokozott ellenőrzési, szervezési tevékenységet jelentene, melyhez a jelenlegi személyi

állomány bővítése lenne szükséges, melyre fedezettel nem rendelkezik. Az elszámolás során a pénzügyi feladatok ellátására nem rendelkezik szakszemélyzettel.

66. A Döntőbizottság álláspontja ezen indokokkal kapcsolatban az, hogy egyik sem alapozza meg a Kbt. 141. § (4) bekezdés b) pontjának jogszerű alkalmazását. A felsorolt indokok egy része feltételes módon került megfogalmazásra, ami azt jelenti, hogy az bekövetkezhet, de akár be sem következhet. Az, hogy a vállalkozó rendelkezik a kivitelezéshez szükséges szakhatósági engedélyekkel, valamint építés-szerelés C.A.R. biztosítással, nem olyan gazdasági vagy műszaki sajátosságok, amelyek indokolnák az eredeti szerződő féllel való szerződést. Az, hogy az ajánlatkérőnek fokozott ellenőrzési és szervezési tevékenységet jelentene az, ha két kivitelező látná el a feladatot, nem jelenti azt, hogy nem valósítható meg gazdasági vagy műszaki okból az, hogy másik gazdasági szereplőtől rendelje meg az ajánlatkérő a pótmunkák elvégzését. Az ajánlatkérő hivatkozása, mely szerint a költségei növekednének, ha új közbeszerzési eljárást kellene lefolytatni, nem a Kbt. 141. § (4) bekezdés ba) pontban, hanem a Kbt. 141. § (4) bekezdés bb) pontban értékelendő körülmény.

67. Arra az indokra vonatkozóan, miszerint az árok fedése az eredeti szerződés részét képezi, emiatt az alátámasztását képező alépítmény kivitelezése mással nem végezhető a Döntőbizottság megjegyzi, hogy a Közbeszerzési dokumentum elnevezésű dokumentum ML-II. Projekt műszaki leírás pontjában az ajánlatkérő az átereszek átépítése tekintetében tüntette fel a TBF30 5 tonna terhelésű fedlap beépítését. Az átereszek építésének szükségessége tekintetében azt rögzítette, hogy a helyszíni állagvizsgálat alapján kell döntést hozni. Megállapítható, hogy a fedlap beépítése abban a körben került feltüntetésre, amelynek szükségessége az eredeti szerződés megkötésének időpontjában még nem volt előre látható, erre tekintettel nem is képezhette az eredeti szerződés keretein belül a kérelmezett feladatát. Ezt az álláspontot erősíti a felelős műszaki vezető 2023. április 4. napján kelt, a módosítás tekintetében tett nyilatkozata is, ahol is a módosítási munkák körében került feltüntetésre a fedlapok beépítése:

„A kerítéslábazatok szükség szerinti javítását, valamint a 2-0-0 jelű árok burkolóelemekkel történő javítását javasoljuk TB 30/50/40 árokburkoló elemekkel 43 folyóméter, TB 40/70/50 árokburkoló elemekkel 84 folyóméter hosszban, a járműbehajtóknál 10 db TB F 30, és 16 db TB F 40 típusú 5,0 t tengelyterhelésre alkalmas fedlapok beépítésével, az ehhez szükséges bontási munkákkal, földmunkával, ágyazati réteg, és megtámasztó védőbeton beépítésével, és bontott anyag elszállításával.”

68. A Döntőbizottság álláspontja szerint a szerződésmódosítás tárgyát képező további építési munkák egyike sem volt olyan, amely műszaki szempontból indokolta volna, hogy azokat az ajánlatkérő az eredeti szerződő féltől szerezzék be. A szerződésmódosításban nevesített munkák egyike sem rendelkezik olyan különleges műszaki jellemzővel, technikai sajátossággal, amely ne tenné lehetővé, hogy az eredeti szerződő féltől eltérő más gazdasági szereplő végezze el azokat. Továbbá a Döntőbizottság álláspontja szerint egyik építési munka sem igényelt olyan különleges építőanyagot vagy technológiát, amely ne lett volna helyettesíthető vagy egy más kivitelező által beszerezhető.

69. Tekintettel arra, hogy a szerződésmódosítás feltételei közül az egyik feltétel nem állt fenn, vagyis nem volt olyan gazdasági vagy műszaki ok, amely miatt a szerződő fél személyének változása ne lett volna megvalósítható, a Döntőbizottság a további feltételek teljesülését – tekintettel a feltételek konjunktív jellegére – nem vizsgálta. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a szerződésmódosítás jogalapjaként megjelölt a Kbt.

141. § (4) bekezdés b) pontjában felsorolt konjunktív feltételek nem állnak fenn a szerződésmódosítással kapcsolatban.

70. A Döntőbizottság – figyelemmel a kérelmezetti hivatkozásra is – ezt követően a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont tekintetében folytatott le vizsgálatot.

A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja értelmében új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható a szerződés, a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják e rendelkezés megkerülését.

71. Megállapítható, hogy a szerződésmódosításban szereplő feladatokkal (KRESZ-tábla szerelése és elhelyezése, biztonsági védőkorlát készítése, ellenőrző mérések, kitűzések, megvalósulási tervdokumentáció, irtás, föld-és sziklamunka, helyszíni beton és vasbeton, előregyártott elemek bontása, elhelyezése, padka megerősítés, kőburkolat készítés, bitumenes burkolat bontása, készítése) a szerződés általános jellege nem változott meg, azok illeszkednek az eredeti szerződés szerinti építési beruházásba. Megállapítható továbbá az is, hogy az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Az eredeti szerződés értéke 128.900.113.-Ft volt, a módosított szerződés értéke 173.804.147.-Ft volt, tehát a módosítás mértéke 44.904.034.-Ft volt, amely az eredeti szerződés értékének a 34,8%-a.

72. A Döntőbizottság ezt követően azt vizsgálta, hogy a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontjának megfelel-e a szerződésmódosítás.

73. A Döntőbizottság rámutat, hogy az ajánlatkérőnek a szerződésmódosítás jogszerűsége alátámasztására olyan körülményeket kell igazolnia, amelyek egyrészt szükségessé teszik a módosítást, másrészt kellő gondossággal eljárva sem láthatott előre. Az előre nem láthatóság ténye körében nem csupán azt kell igazolni, hogy a módosítás okául szolgáló körülményeket az ajánlatkérő a közbeszerzés kellően gondos és alapos előkészítése ellenére sem láthatta előre, hanem ok-okozati összefüggésnek is fenn kell állnia az előre nem látható körülmények és a szerződésmódosítás szükségessége között. Ugyanis amennyiben az előre nem látható körülmények nincsenek kihatással a szerződés teljesítésére, akkor önmagában az előre nem láthatóság ténye nem alapozza meg a szerződésmódosítás jogszerűségét.

74. A közbeszerzési dokumentumokból megállapítható volt, hogy a 2-0-0 és 3-0-0 jelű csatorna szakaszok tekintetében az ajánlatkérő előirányzott esetleges munkákat akként, hogy az átereszek átépítésének szükségességéről helyszíni részletes állagvizsgálat alapján kell döntenie a javítás, illetve új áteresz építéséről.

A tárgyi határozat 5. pontjában rögzítettek szerinti terjedelemben tüntette fel az ajánlatkérő a 2-0-0 és 3-0-0 jelű csatorna szakaszokat érintő esetleges átépítési munkákat. Megállapítható, hogy az esetlegesen elvégzendő munkák tekintetében a 2-0-0 jelű csatorna tekintetében az került rögzítésre, hogy az átereszek átépítését TB 30/50/40 előregyártott vasbeton burkoló elemmel és TBF30 5 tonna terhelésű fedlap elemmel irányozta elő. A csatorna teljes hossza

170,00 méter. Összesen 8 db áteresztés esetében kell az állagvizsgálata alapján dönteni a javítás, illetve új áteresztés építéséről.

A 3-0-0 jelű csatorna tekintetében az került rögzítésre, hogy a 0+000 km-0+135,1 km. szelvények közötti szakaszon a meglévő burkolt csatorna és áteresztések helyszíni részletes állagvizsgálatát el kell végezni új létesítmény építésének, vagy jókarba helyezés szükségességének eldöntéséhez. Összesen 135,1 méter burkolt csatorna és 6 db áteresztés esetében kell az állagvizsgálata alapján eldönteni az új létesítmény építéséről, vagy jókarba helyezéséről.

75. A munkák előrehaladtával a kérelmezett jelezte a tervezőnek, hogy elérte a művezetéssel érintett szakaszokat és kérte a művezetés biztosítását.

A művezetés eredményeképpen a 2-0-0 csatornaszakaszon a hordalékanyag eltávolítását követően tárult fel, hogy a burkolt árok állapota 127 folyóméteren elhasználódott, nem kielégítő, funkcióját ellátni nem tudja, a betonba rakott terméskő, és monolitbeton kerítéslábazatok, melyek több helyen az árok egyik oldalát is alkotják sérültek, hiányosak. A kerítéslábazatok, valamint az árok burkolóelemekkel történő javítása vált szükségessé TB 30/50/40 árokburkoló elemekkel 43 folyóméter, TB 40/70/50 árokburkoló elemekkel 84 folyóméter hosszban, a járműbehajtóknál 10 db TB F 30, és 16 db TB F 40 típusú 5,0 t tengelyterhelésre alkalmas fedlapok beépítése vált szükségessé, az ehhez szükséges bontási munkákkal, földmunkával, ágyazati réteg, és megtámasztó védőbeton beépítésével, és bontott anyag elszállításával. Az újonnan épülő csapadékvíz elvezető árok, és a 2108 jelű országos közút közötti padka rendezése, karbantartása is szükségessé vált zúzottkőanyag felhasználással, tömörítéssel.

A 3-0-0 jelű vízelvezető árok tekintetében a felelős műszaki vezető azt rögzítette, hogy a 30. számtól a 82. számig terjedő szakaszon a munkaárokban a földmunka végzése során talajvíz jelent meg, és iszapos altalajt tártak fel. A műszaki ellenőr javasolta az altalaj megerősítést, vastagabb talajjavító réteg, zúzottkő és geotextília elválasztó réteg beépítését, továbbá a teherbírás növelése érdekében az árokburkoló elemek alatti, és körülötte rétegek átázott állapota miatt 409 folyóméter hosszban indokoltá vált az árokburkoló elemek megtámasztó védőbetonnal történő ellátása.

A földmederhez történő burkolt csatorna csatlakozásainál a meder állékonyságának biztosítására, valamint a közbeszerzési költségvetési kiírás és a tényleges kivitelezési időpont közötti időszakban a betonlappal burkolt árokszakaszoknál a megrongálódott betonlapok cseréjérének elvégzése miatt az eredetileg előírányozottnak, és tervezettnél képest többlet (142 m²) 40x40x10 cm-es betonlapokból kialakított burkolat készítése, és a hiányos fejgerendák pótlása szükséges.

76. A Döntőbizottság álláspontja szerint a fentiekben kifejtettekből látható, hogy az esetlegesen előírányozottnál nagyobb mértékű munka elvégzése vált szükségessé tekintettel arra, hogy a hordalékanyag eltávolítását követően tárult fel az árokburkolat olyan mértékű sérülése, amivel funkcióját nem tudja ellátni, valamint a helyszíni feltárás során derült ki, hogy a talajvíz miatt iszapossá vált az altalaj és ennek megerősítése szükséges, illetve emiatt az árokburkoló elemeket megtámasztó védőbetonnal kell ellátni.

77. A Döntőbizottság álláspontja szerint a kellő gondosság mellett sem volt előre látható az, hogy a hordalékanyag eltávolítása alatt milyen állapotú az árokburkolat, valamint hogy a talajvíz miatt az altalaj állapota iszapossá volt. Ezeknek a megállapíthatósága a tervezés során olyan fokú bontási munkát igényelt volna, amely nem elvárható, és amely kizárólag a kivitelezés során volt megvalósítható.

78. A Döntőbizottság a fenti körülmények értékelését követően arra a megállapításra jutott, hogy a vizsgált szerződésmódosítás háttérében olyan okok húzódtak, melyek hatással voltak a szerződés teljesítésére, az előre nem láthatóság és a vizsgált szerződés módosításának szükségessége közötti okozati összefüggés megállapítható volt.

79. A Döntőbizottság mindezek alapján megállapította, hogy a vizsgált szerződésmódosítás jogalapjául szolgálhatott a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja, hiszen az e pont alatt megjelölt feltételek együttesen teljesültek. Erre tekintettel a Döntőbizottság nem vizsgálta a Kbt. 141. § (2) és (6) bekezdésében foglalt szerződésmódosítási jogalapok fennállásának jogszerűségét.

80. Figyelemmel arra, a szerződő felek a módosítás jogalapját helytelenül jelölték meg, ellenben a lefolytatott vizsgálat alapján megállapításra került, hogy a módosítás a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának megfelelt, a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (3) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a hivatalbóli kezdeményezés tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján jogsértés hiányát állapította meg.

81. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről.

82. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

83. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2024. október 28.

Dr. Kozsuch Edina sk.
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Szathmári Réka sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Hivatalbóli kezdeményező képviselője
2. Ajánlatkérő képviselője
3. Kérelmezett képviselője